

DÉLVIDÉK

Versezi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versez és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versez, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben úgy, Kirchner névfelveteli és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán levő Katicus féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Versezen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszözlamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítottak. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük püneteken délig beküldeni.

V. évfolyam.

Vasárnap 1895. évi február 24-én.

8. szám.

„Versez és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének közgyűlése.

Városunk ezen tíz éves múlttal bíró egyesülete, — melynek üdvös tevékenysége kulturális és társadalmi életünk terén szép alkotásokkal díszeskedhetik — a múlt vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését Dr. Seemayer Károly elnöke alatt, mely alkalommal Perjessy Lajos egyl. titkár következő jelentését olvasta fel.

Tisztelt Közgyűlés,

Egyesületünk működésének a múlt évben történt nevezetesebb mozzanatait van szerencsém a választmány nevében a következőkben előadni. Múlt évi rendes közgyűlésünket márczius hó 4-én tartottuk meg, midőn a két évre terjedő hatáskörrel bíró választmány és tisztikar is megválasztott.

Az elmúlt egyleti évi munkásságunkat jogosan számíthatjuk a sikerültebbek közé, mert hiszen nem egy tekintetben oly eredményeket értünk el, melyek legszebb reményeinket is felülmúlták s melyek egyletünk célját hathatósan előmozdították.

Az egyleti tisztviselők működése különösen a színiszövetkezet és a cseregyermek ügyében volt igénybe véve, s működésének szép sikereit leginkább e téren tapasztalta.

Az első választmányi ülést márczius hó 16-án tartottuk, midőn Füredi Károly igazgató tett jelentést az első színiévad lefolyásáról. E jelentésből felemlítjük a következő érdekes adatokat: Előadás tartatott összesen; 41 és pedig dráma 6; operette 17; vígjáték és bohózat 9; népszimű. 9; Összes bruttó bevétel 4246 frt. Az igazgató tarsulata nevében meleg köszönetet mond a magyar nyelvterjesztő egylet és a város közönségének a kitüntető pártfogásért. Felolvasatott ezután a lugosi magyar színgyámoló egylet két rendbeli átírata, köztük Füredi azon kérvénye, hogy a jövő színiévadra — ujonnan szervezett tarsulatával (melynek névsorát mellékel) — pályázat mellőzésével ő kapja meg a színiévadot. A választmány tekintettel a Versezen eddig nem tapasztalt ritka erkölcsi és anyagi sikerre — maga részéről a kérelemnek helyt ad, s ezen elhatározásáról a lugosiakat is értesíti.

1895-ik év színi évadjanak megállapítása, tarsulat választás s egyéb folyó ügyek elintézése céljából a lugosi magyar színgyámoló egyesület közös értekezletre hívta meg Nagy-Becskeket, Versez, Pancsova és Fehértemplom városok kultúregyleteinek képviselőit. Városunk magyar nyelvterjesztő egyesületét Dr. Seemayer Károly elnök és Perjessy Lajos titkár képviselték. A gyűlésen Péczely kir. törv. elnök elnökolt. Dr. Dengi egyleti titkár részletesen ismertette a múlt évi színiévad lefolyását, az egyes városokból beérkezett jelentéseket, melyekből kitűnik, hogy a Füredi igazgatása alatt álló színiársulat a szövetkezett városok valamennyiében ritka anyagi és erkölcsi sikert ért el s ezen alapon, elhatározza az értekezlet, hogy a jövő színiévadot szintén Füredi igazgató tarsulatának engedi át.

Ezen kiváló erkölcsi és anyagi sikert, a magyar színészet első sorban a lugosi vezéregyesület kitűnő elnökének Jakabffy Imre főispánnak köszönheti, ki a szövetkezett folvirágása érdekében minden lehetőt elkövetett s elkövet. Kö-

szönhető másodsorban ez eredmény a szövetkezeti városokban a közügy lelkes vezető férfainak: Fehértemplomban Pászt Lajos törvényszéki elnöknek, Perjessy Mihály királyi ügyésznek és Dsida Lajos főjegyzőnek, Pancsován a magyar nyelvterjesztő egyesület vezér-férfiainak, Molnár Lajosnak és Romanec Mihálynak, Nagy-Becskeken Brajjer Lajos szerkesztőnek s a derék polgármesternek Krsztics Jánosnak.

Az országos muzeum és könyvtár bizottságba tagokul ajánlatnak Dr. Seemayer K. elnök, Perjessy L. egyl. titkár és Dékány Lajos egyl. könyvtáros. Az országos bizottság számára egyesületünk eddigi nyomtatványai, statisztikai kiadványai megküldetnek. A magyar királyi állami főreáliskola kitűnő előmenetelt tett, de szegény sorsu növendékei: Szubota Mihály I. oszt., Heim Márton I. oszt., Bakálovics József I. oszt., Kren Károly II. oszt., Weiner Ferenc III. oszt., Loosz Vilmos III. oszt., Bicsky Gy. III. oszt., Csik Mihály VII. oszt., Dreszl József V. oszt., Szkala József II. oszt., Elekes Pal III. oszt., Volszky László III. oszt., Wanisch S. I. o., Hanecsker Gy. II. o., Győrics és Gembala kaptak ingyen tankönyveket. Magyar nyelvterjesztő egyletünk az elemi népiskolai tanulók egy részét is ellátta ingyen tankönyvekkel ez irányban is valóban nagy jótéteményt gyakorol, s kivívta magának a szülők méltó elismerését és hálaát.

A magyar kir. állami főreáliskola önképzőkörének tagjai közül, az egyletünk által kitűzött pályadíjakat: Seemayer F. VIII. oszt., Kehrer Gyj VII. oszt., Kerpel S. VII. oszt., Csik M. VI. oszt., Waldherr F., Brassován N., Hajdu M. Hochbein J., Waldherr T., Greszler Gy., Tokin M., Incze K., Lossz V., Weisz D. és Veres K. nyerték el.

A versezi szálloda és színházépítő részvénytársaság beadványára elhatározta a választmány, hogy 10 drb. részvényt jegyez 2000 korona névértékben.

Egyesületünk tagjai közül többeket elragadt a halál. Így elvesztettük Czvach Gyula főreál. isk. tanárt, ki vigalmi bizottságunknak volt hosszabb időn át fardhatlan elnöke, — Friedrich Karoly városi tanácsos, választmányi tagot. Emlékük sokáig fen fog maradni egyletünk történetében. Lengjenek áldás és béke nyugvó poraik felett.

A választmány tagjai közül eltávoztak városunkból Kérészy Lajos jelenlegi alibunári járásbíró, és Kirchner Ede nyomdatulajdonos.

Társaséltreinkben a holgyek közül Ruzucha L., Gettmann Mariska, Miloszlavjevics Zsófia és Argeny Emilia k. a. továbbá Mayer Gyula ur működtek közre, és sikerült előadásaikkal valódi művelőzetet szereztek a közönségnek.

Hazafias áldozatkészégükért fogadják e helyen is az egyesület halás köszönetét.

A Czvach Gyula elhalálása által üresedésbe jött vigalmi bizottsági elnöki állásra a választmány Dr. Markovics György ügyvédet választotta meg, ki Dr. Adelmayer Ferencz, Amberger Jenő, Benesch László m. kir. honv. hadnagy, Czermák Lipót, Gasparics Gy., Hack Robert, Held Gusztáv, Herczog István, Lánicz Károly, Mayer Pal m. kir. honv. főhadnagy, Dr. Mattiassich Dezső, Pascu Emil m. kir. honv. had. tiszthelyettes, Scherter B., Schifnoszka M., Seemayer Béla, Szörényi Gyula, Steiner Jozsef, Stuber Antal, Sypos Miklós m. kir. had. tiszthelyettes, Waldberg Ödon magy. kir. honv. had-

nagy, Dr. Weiss Samu, Zoffmann Sándor és Markovics Lajos magy. kir. honv. hadnagy vigalmi bizottsági tagokkal minden tőlük telhetőt meg tettek arra nézve, hogy az egylet társasestéi a régi jó hírnévnek megfeleljenek.

Egyesületünknek van jelenleg 17 örökös, 41 alapító, 133 rendes és 28 pártoló tagja. Választmányunk ez év folyama alatt tizszer ülésezett. — Befolyt az egylethez 48 ügydb. és kiadatott 10 drb hivatalos ügyirat, a cseregyermek elhelyezése ügyében elküldetett 38 levél és 5 tavorat, melynek költségeit azonban az illető szülők fizették.

Könyvtárunk állapotáról, használatáról a könyvtári jelentés fog bővebb adatokkal szolgálni, e helyen csak azt említjük fel, hogy e tekintetben is teljesen meglehetünk elégedve az eredménnyel és Dékány L. ur egyl. könyvtárnokunk önzetlen fáradságával kiérdemelte választmányunk köszönetét.

Az egylet vagyoni állapotáról a pénztári jelentés nyújt bővebb adatokat, itt csak azt említem fel, hogy e tekintetben is meglehetünk elégedve, mert az évet körülbelül 100 frt pénztári maradvánnyal zártunk be.

Hogy egyletünk keletkezése óta nemcsak fenn tudta magát tartani, hanem e város szellemileg és vagyoniilag egyik legelső egyletévé nőtte ki magát, s hogy annak vezetői sok gátló körülmények daczára el nem csüggedtek, legelső előmozdítója volt városunk szeretett és általános tiszteletnek örvendő főispánja Rudnai Nikolic Srndor ur ő méltósága, kinek biztatásai, atyai bölcs tanácsai mindannyiszor gyamolítottak, midőn a jövőbe vetett szép reményeink ingadoztak s midőn félünk kellett, hogy nem felelhetünk meg annak a célnak, mely egyletünket életre hozta.

Külön meg kell emlékezni e helyen Temes vármegye kir. tanfelügyelője Sebesztha Károly kir. tanácsosról is, ki hivatalos látogatásai alkalmával a magyar nyelv intenzívebb tanítása érdekében hathatósan közreműködött. Az ő érdeme, hogy gör. kel. szerb tanítóink részt vettek a magyar nyelvi pótanfolyamokon, s hogy a nagym. vallás és közoktatásügyi Miniszterium városunk közigazgatási bizottságának felterjesztése nyomán kiadta a tanítóképezdekhez a képesítés ügyében intézett nagy fontosságú rendeletét.

Nem mulaszthatom el továbbá, hogy választmányunk és egyesületünk, sőt a város minden hazafiasan érző polgára nevében köszönetet ne mondják a tek. városi iskolaszék tagjainak, de különösen a fardhatatlan ügybuzgó elnök, Seemayer J. kir. tan. polgármester urnak, kik az iskolákban szépen meghonosodó magyar nyelv érdekében folytonosan közreműködnek.

Mielőtt jelentésemet befejezném, mint az előző években, úgy jelenleg sem mulaszthatom el, hogy pár szóval fel ne hívjam a tisztelt közgyűlés és egyleti tagjaink figyelmét oly körülményekre is, melyeket működésünk körében ezentul fel kellene vennünk.

Értem ezalatt, miszerint oda kellene hatnunk, hogy városunk külszíne is magán hordana azt, hogy Magyarország élünk. Fel kellene hívunk, kapacitálnunk, kereskedőinket, hogy magyar feliratokat használjanak, magyarul is értő személyzetet tartsanak. A város közönsége már kimondotta a házak új számolásának szükségességét, az utcák elnevezésénél foglalja el jogos helyét a magyar felírás, a mit eddig sajnosan nélkülözünk.

Mindenkor, minden alkalommal a hol csak a körülmények megengedik, használjuk a magyar nyelvet!

Hála a gondviselésnek, elismerés lakosságunk érett gondolkodásának — együletünk törekvései ellen nincs és nem lehet senkinek kifogása.

Tíz évi működés után eljutottunk azon pontra, hogy a folytonos munkálkodás megteremtett gyümölcseiben gyönyörködhetünk s ha mindannyian egyetértünk, — ha a cél felé — meg nem félemlítve holmi kis akadályoktól — összetartva, önértékesen haladunk, akkor ügyünk győzedelmeskedni fog.

Kérem a mélyen tisztelt közgyűlést, hogy jelentésemet, mely egyszersmind a választmány jelentése — tudomásul venni, kegyeskedjék.

A választmány fentebbi jelentésének tudomásul vétele után Dékány Lajos együleti könyvtáros adta elő jelentését, melyből felemlítjük a következőket.

A könyvtár jelenlegi állapotát tekintve az két részből áll, és pedig Versecz, magyarul beszélő polgárai által használt leginkább szórakoztató olvasmányokból, másodsor szegényebb sorsú tanulók segélyezésére szolgáló iskolai kézi könyvekből.

A közönség által használt könyvtári rész 230 mű 366 kötetben, mintegy 500 frt értékben; — az ifjúság számára szolgáló rész 171 db 150 frt értékben; így összesen 650 frt értéket képvisel az egyesület könyvtára.

A mi a közönség által igénybe vett könyvtár használatát illeti az elmúlt 1894. év folyamán 92 egyén 270 művet 364 kötetben vett ki, ezen számok összehasonlítva az 1893. évekkel, a midőn 47 egyén 169 művet 276 kötetben olvasott, örvendetes jelenség gyanánt constáltható.

Hogy kised könyvtárunk céljának megfelelő, mutatja olvasó közönségének gyarapodása, a szám mindenesetre (szaporodni) nőni a magyarság eszméje, a társulat kitűzött célja pedig terjedni fog, ha folyton új és új tápanyagot talál; e tekintetből is óhajtánánk ha a könyvtár gyarapítására az egyesület közgyűlése bizonyos évi összeget, szavazna meg. — Kivánnám egyúttal azt is, küldjön ki az egyesület egy bizottságot, mely bizottság feladata lenne megállapítani a beszerzendő könyvek jegyzékét.

Braun Frigyes egyl. pénztáros jelentéséből felemlítjük a következő adatokat. Bevétel az előző évből maradt az egyesületnek 2872 frt 07 kr készpénzvagyona. Tagsági díj czímen befolyt 345 frt 30 kr. Győjtés 89 frt 55 kr. Tőke kamat 117 frt 21 kr. Társasestélyeken befolyt 71 frt 90 kr. — Kiadás: 548 frt 41 kr melyből Furedi színtársulata 150 frtot, az együleti szolga 100 frt kapott. Szegény tanulók számára 99 frt 25 kr. áru könyv szerzetett be. — Az egyület készpénz vagyona jelenleg 2947 frt 62 kr mely gyümölcsözőleg van elhelyezve. Deák Alajos és Haag Ferencz számvizsgálók jóváhagyó jelentése alapján a közgyűlés a pénztárosnak a felmentvényt megadja.

A helybeli református egyház presbitériuma azon kérelmét terjeszti a közgyűlés elé, hogy úgy mint a helybeli evangélikus egyház híveit már előbb ellátta ajándék magyar templomi énekes könyvekkel — ezen jótéteményben a református egyház híveit is részesíteni kegyeskedjék. A közgyűlés tekintettel az egyház szegénységére, tekintettel azon fontos nemzeti missióra, melyet a délvidéken szetszorva élő magyar reformátusok összegyűjtésével elér — magyar énekes és imádságos könyvek beszerzésére 60 koronát szavaz meg. —

Az elnök köszönetet mondván a megjelenteknek a közgyűlés véget ért.

Napi Hírek.

Ünnepelt főispánunk.

Pancsova városának törvényhatósági bizottsági közgyűlésen Rudnai Nikolics Sándor főispánunkat, ki e hónapban tölti be a főispánságának tizedik évét, nagy lelkesedéssel egyhangulag diszpolgárrá választotta. A köztisztelőnek örvendő főispánt egy Matanovics polgármester vezetése alatt kiküldött küldöttség a közgyűlésbe kérte, hol Dr. Seditinszky magyar, Kaszapinovic szerb és Bachmann német nyelven üdvözölte a jubiléumát. A főispán az üdvözlő beszédekre meghatva válaszolt, mindhárom nyelven

megköszönvén a törvényhatóság figyelmét. A közgyűlés folytatása délutánra halasztatott. A főispánál a közgyűlés után a következő küldöttségek tisztelegtek: A városi tisztikar, az összes felekezetek hitközségei és papjai, a főgymnázium, a városi és a népiskolák tantestületei, a törvényszék, járásbíróság és kir. ügyészség, a posta- és távirada-hivatal, a közös hadsereg és a honvédsereg küldöttsége, az együletek és társulatok, valamint a helyi sajtó képviselői. Ez alkalomból, addig is míg városunk törvényhatósága szintén megteszi a lépéseket arra nézve, hogy mely tisztelete ragaszkodása és szeretetének illő módon kifejezést adjon — a midőn főispánunk tíz éves verseczi áldásos működését hosszasan ismertethetjük lapunk hasábjain — fogadja ő mltsa lapunk szerkesztőségének legőszintébb üdvözlőváltat.

Sztojanovits György báró, a moraviczi választókerület országgyűlési képviselőjének választása óta a kérvényezésre fentartott 30 napi határidő elmúlt, a nélkül, hogy ellene kérvény adatott volna be. Ennek folytán a képviselőház szombati ülésében Sztojanovits bárót vegleg igazolták képviselőnek.

A helybeli rom-kath. egyházi tanács alakuló közgyűlésében világi elnökeül Dr. Seemayer Károlyt, gondnokul Braichler Ferdinándot jegyzőjéül pedig Milleker Bódogot és Glöckner Józsefet választotta meg. A választmány tagjai lettek: Weifert Mihály, Seemayer József, Geiger József, Beer J., Gettmann J., Mihailovic J., Schönborn A., Seemayer F., Seitz B. és Weiserschán József.

Szinészet. A múlt héten, — tekintettel azon körülményre hogy a bérlő közönségen kívül nagyon kevesen látogatják a színházat — magyar nyelvterjesztő együletünk szinügyi bizottságának beleegyezésével a társulat mindennap tartott előadást. Mindennap színházba járnak kicsit terhes ugyan a nagyobbára hivatalnokok és kevés számú magyar értelmiségből álló közönségnek, de számolni kell azon körülménnyel hogy ily nagy társulat csupan a bérletekből nem tarthatja fel magát, ha hosszabb ideig kell itt maradnia. Pedig úgy a direktor, mint a társulat tagjai minden tőlük telhetőt megtesznek arra nézve, hogy élvezetes estéket szerezzenek. Elegendő ramutatni a múlt heti gazdag műsorra. — Vasárnap. „Sárga Csikó”; — Hétfőn „Szultán”; — Kedden: „Cziteras”; — Szerdán: „Romeo és Julia”; — Csütörtökön: „Gerolsteini nagyhercegnő”; — Pénteken: Cservary Irma jutalomjátékául: Nani, s tegnap Madame Sans Gene (szókimondó asszonyaság). Az egyes előadásokról — sajnálatunkra — külön-külön nem emlékezhetünk meg. Kicsiny hozzá lapunk tere, de fel kell említenünk hogy majd minden előadással teljesen meg volt elégedve az intelligens publikum, melynek néha bizony nagyon is magasra csigázott igényeit pedig nem egy könyven lehet kielégíteni. A társulat legmagasabb tagja mindenesetre Holéczy Ilona a dramai primadonna. Játéka művészi és elragadó. Megjelenése minden alkalommal imponáló, — kar hogy ritkan van alkalmunk gyönyörködni művészetében. — Pajor Emilia operette és népszínmű primadonna pompás hanggal rendelkezik, toaletti fényesek, s különösen az operetekben aratja bőven a tapsokat. Cservary Irma kedves megjelenésével minden alkalommal tetszik. Jutalomjátéka alkalmából pompás virágcsokorral léptek meg tisztelői. Kápolnay Irén, Molnár Vilma, Kövini kisebb szerepeikben teljesen beválnak, különösen Molnár Vilma tünik ki nem egy alkalommal. Könyves, Kövi, Gergely, Földdvary, s a komikusok Vihari, Ferenczy, Szabenyi igen jó erők. A társulat tagjai ellen tehát nem lehet kifogás. Városunk intelligenciájának jó hírneve, s az annyi fáradsággal megalkotott szini szövözetet érdekében kérjük tehát közönségünket, hogy a múlt évi rendkívül meleg pártfogásból juttassanak az idén is a magyar színeszetnek, nehogy azt mondhassák reánk hogy: „ellobbant a szalmaláng”.

A verseczi hitelbank folyó hó 17-én tartott rendes évi közgyűlésének lefolyásáról következőleg számol be tudósítónk. A közgyűlésen 30 részvényes volt jelen kik 228 részvényes, 146 szavazatot képviseltek. Sztefanovics

Konstantin elnök megnyitó beszéde után az évi jelentést Mihajlovics igazgató olvasta fel szerb. majd pedig Mazsary titkár német nyelven. (A magyar betű és magyar szó ritka ezen pénzintézetnél, — mint a fehér holló! Szerk.) Az üzleti forgalom adatai szerint Vagyong: 931.003 frt. Teher. 916.296 frt. Haszon 63.498 frt 76 kr. Tiszta jövedelem 14.706 frt 88 kr, melyből, 5000 frt, mint osztalékot (egy részvényre 10 frt) a részvényesek kaptak. 1817 forint 67 krral az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok díjartattak, a meg felmaradt összeg a külön tartalék tőkéhez csatoltatott, mely úgy 23.687 frt 35 krra emelkedett. (A teljes tartalék alap 86.616 frt 61 kr. — Az igazgatóság tagjai lettek: Marinovic R., Milloschitz K., Mandukics K., Obradovic J., Nedelkovic Pantics, Stefanovic K., Dr. Fitz S. és Nedelkovic J., a felügyelő bizottság pedig: Dragics S., Kosztics V., Mirkovic S., Petrovic S. és Rottler Ferencz.

A verseczi tornaegyesület a múlt pénteken tüzte ki rendes évi közgyűlését, a mennyiben azonban nem jelent meg annyi tag a mennyi a határozat képességhez szükséges lett volna — a közgyűlés márczius hó 1-ére a jövő péntekre halasztatott el. Ez uton is figyelemzetnek a tagok hogy az alapszabalyok értelmében a pénteki közgyűlés tekintet nélkül a megjelent tagok számára mindenesetre határozatképes.

Közgyűlés. A verseczi parkegyesület, mely a város nyilvános tereinek, különösen pedig szép fekvésű városi padunk szépítése ügyében évek óta oly sok megbecsülhetlen szolgálatot tett — a múlt héten tartotta meg rendes évi közgyűlését Enzmann Lipót elnöke alatt. Az egyesületnek jelenleg 220 tagja van. Mult évi bevétele 2335 frt 89 kr. s vagyona 16.258 frt. Faiskolájában 70.000 csemetével rendelkezik. Az egyesület választmánya és tisztikara következőleg alakult meg: Elnök: Enzmann Lipót, alelnök: Rittinger Ede. Pénztáros: Michler János. Titkár: Milleker Felit. Választmányi tagok: Adler M., Bernesky G., Phillip M., Mirkovic B., Nedelkovic J., Neukomm Gy., Poller A., Rottler F., Seemayer A., Schulz L. és Zoffmann Sándor. A közgyűlés végén a vizeteki részvényekből a következő 100 drbot sorsoltak ki. 15, 22, 39, 41, 59, 60, 61, 62, 65, 70, 77, 84, 85, 89, 93, 99, 109, 112, 113, 114, 126, 127, 142, 149, 153, 160, 163, 167, 175, 182, 186, 200, 211, 215, 216, 232, 233, 245, 247, 249, 252, 253, 261, 261, 268, 269, 274, 277, 278, 282, 318, 319, 326, 330, 334, 343, 345, 346, 354, 363, 372, 373, 388, 390, 396, 402, 412, 422, 432, 453, 455, 458, 463, 464, 469, 477, 481, 493, 494, 497, 502, 508, 509, 511, 512, 513, 516, 518, 522, 531, 536, 557, 563, 564, 566, 572, 578, 582, 587, 589. Ezek beválthatók vagy Michler János pénztárosnal, vagy a takarékpénztárnál.

Jutalomjáték. Kóvi Ede, színtársulatunk e derék tagja jutalomjátékát jövő pénteken fogja megtartani az „Ember tragediája”-ban. A legmelegebben ajánljuk a t. cz. közönség nagybecsű pártfogásába.

Farkas Menyhért szabad lábbon. Szegedről jön a ténosítás hogy Farkas Menyhért, miután ötödfele esztendeig megszenvedett a fél millió lutrinyereményért, hétfőn kiszabadult a csillagbörtönből. Ott várt rá a bátyja és egy csomó kíváncsi ember; de Farkas Menyhértnek már nincs érzéke a nyilvános szereplés örömei iránt s hamar kocsiba szállva, a pályaudvarra hajtott és Aradra utazott.

Felolvasó estély. A fehértemplomi „Társaskör”-ben február 16-án este volt a második felolvasó-estély, mikor Gal Kálmán főgymnásiumi tanár olvasott fel. Nagy előkelő közönség volt jelen. A felolvasás után tánc volt, melyben 20 pár jarta a négyest. Az estélyen lelkes, kedélyer hangulat uralkodott és a tánc csak reggel ért véget.

Nyilvános köszönet. Vettük a következő sorokat: Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete mult vasarnap tartott közgyűlésén 60 koronát szavazott meg a helybeli református egyháznak, hogy ez adományon szegény sorsu hívei számára a közönséges isteni tisztelőnél használható zoltárok (énekes és imakönyvek) beszereztesse. Az áldásos működésű egyesület egyik újabb nemes tette ez, midőn a most nyolcz év előtt alakult református egyházi gyülekezetnek, melynek tagjai — eltekintve néhány állami hivatalnoktól és tanártól — mind szegény emberek, ezt az első segélyt nyújtja, hogy a kis egyház is megvalósíthassa szép jelmondatát, melyet Pál apostol-

nak az Efesusbeliekhez irt levele II. részének 19-20 verséből vett; — mely is így szól: „Immár nem vagytok jövevények és zsellérek, hanem szenteknek polgártársai és Istennek cselédei, kik felépítettetek a prófétáknak és apostoloknak fundamentumokon, melynek felső szegletköve a Jézus Krisztus.“ — Bizony, ha figyelembe vesszük, hogy a délvidékre szakadt szegény magyar reformátusokat, csak most kezdjük összegyűjteni, tömöríteni, azok hitéletéről csak most kezdünk gondoskodni; ha figyelembe vesszük, hogy Versecz szabad kir. város, többszörös segély kérés után — nem mondjuk hogy elutasította, — hanem mindaddig elodázza azt; — ha figyelembe vesszük, hogy e kis — saját hajlékával még nem bíró, a reáliskola egyik termében koronként isteniszteletet tartó egyház hívei közül az utóbbi úrvacsora osztásakor is 48-an vették fel azt, — (mely számból csak a református ember érti meg hányan élhetnek itt még elszórtan pusztakon, tanyákon, hányan szolgálnak mint cselédek) — ekkor — ha ezeket mind meggondoljuk, fogjuk csak megbecsülni tudni a magyar nyelvterjesztő egyesület nemes adományának nagy fontosságát. Midőn ezért a mélyen tisztelt egyletnek itt a nyilvánosság előtt halás köszönetet mondunk, hivatkozunk az úr Jezus mondasára: „a mit a legkisebbnek tesztek az én atyámfiai közül, leg többre számítatik nektek ama nagy napon!“ Futó Z. ref. lelkész, Buda y J. gondnok.

A verseczi takarékpénztár közgyűlése. F. hó 17-én tartotta a helybeli takarékpénztár rendes 27. közgyűlését, melyen Weifert Mihály igazgató elnökölte alatt, a múlt évi általános ténykedés és pénztári mérleglet mutatták be. Az elnöki jelentés, röviden a következőket tárgyalja: mindenekelőtt megállapítja, hogy a lefolyt, 1894. év, gazdasági szempontból, igen gyenge volt. A termés rossz kimenetele, az alacsony gabna-árak, igen hátrányos módon hatottak az általános üzletmenetre úgy, hogy természetesen bizonyos pangás állt be minden agban. Következésképpen mind ennek, a rendkívül nagy pénz-szükséglet tett, mely a hitel-szükségletet a legfelsőbb fokra emelte. Ekebben szólnak azonban a számok hogy csak néhányat említsünk: a pénztári forgalomban befolyt múlt évben: 12,245,229 kor. 20 fillér. Kiadás: 12,225,502 kor. 22 fill. a mi az általános forgalomban kitesz: 24,470 7 9 kor. és 82 fillért. Többet az 1893. évvel szemben: 2,284,698 kor. 30 fill. Kozli továbbá a jelentés, hogy a mérleg 77 769 kor. és 62 fill.-el, mint tisztanyereséggel záródik. Ez persze oly szép eredmény, hogy a legtöbb bizonyítékot nyújthatja az intézet tevékenységére nézve, különösen a váltó-üzletben. A tiszta nyereség hova fordítására nézve, főbb pontokban ezeket indítványozza: 5000 frt. — mint 5% osztalék a részvény-tőke után, osztassék el. 1694-20 frt a választmány részére. (5%) — 677 68 frt, a felügyelő tanács részére (2%) — 11 000 forint a tartalék-alaphoz csatoltassék. — 7000 forint az intézeti épület törlesztésére. — Továbbá 500 frt jötekonny czelokra, 2000 frt különleges tartalék s a fennmaradó 512-92 frt az új számlára átírandó. Az intézet összes vagyona, részletezetlenül, 310.805 24 frt, vagy 777 01 frt részvényenként. Egy jötekonnyági alap szervezését indítványozza, mely az évenkénti hozza — adások által megnövekedve, jötekonny és közhasznú czelokra fordítandó. — A jelentés tudomásul vétele után, Guist Ágost könyvelő, a felügyelő bizottság nevében kijelenti, hogy az üzleti könyvek összehasonlították s teljesen rendbe találtattak. Erre megejtett az új választás, melynek eredménye: igazgató: Weifert M., helyettese; Herczog G., Hoffmann R. Felügyelő bizottság: Adler Miksa, Báthori E., Bernaesky G., Fierz E., Dr. Haag A. Választmány: Breichler F., Phillip M., Fischer S., Hatz V., Lichtscheindl E., Dr. Morlin J. és Windauer A.

A délvidéki homoktelepek kormánybiztosa tudvalevőleg Pálffy Elemér, a fehértemplomi járás országgyűlési képviselője. Szóltunk már arról, hogy néhány év óta mily nagy lendületet vett a homoktelepítés és hogy a borterme ennek folytán évről-évre nagyobb. A szőlőbirtokosok a kormánybiztos iránt érzett hálájukból egy szép kolóniát elneveztek „Pálffy“-telepek, a mit a képviselő ur valóságoslag meg is érdemel. Most a wracsegáj-i és duplay-i bortermelek Sauerwald J. fehértemplomi szőlőbirtokos iránt érzett hálájuknak ismét azzal adtak kifejezést, hogy telepüket „Sauerwald“ János telep-nek nevezték el s ezt hivatalosan is bejelentették. Ő volt ugyanis az, a ki a homoki bortermelet kezdeményezte,

évek óta kitartó buzgósággal, fáradhatlan példaadással folytatja, miből aztán okulva a birtokosság, a vidék lakossága is követte a példát s most ismét virágozni kezd a bortermelet, jövedelem jutalmazza taradságukat.

Midőn a nagyközönség figyelmét Ungváry László czeplédi hírneves gyümölcsfa iskolájának mai számunkban közlé tett hirdetésére felhívánk, különösen kiemeljük, hogy nevezetnél a százezekre menő mindenféle nemes csemetén felül még mintegy 1.500,000 darab 1-2-3 éves gyümölcsfa vadoncz van eladásra készen, még pedig: körte, alma, birs, douczin, paradicsom, szilva, prunus-myrobolana, Saint-Julien, besztercezi-szilva, eper, saj-meggy, sárga-barack, mandula, és kökényből.

Divat-tudósítás. 1895-ik év tavasz nyár. Henneberg G. ismert selyem gyára közlése szerint. Társas összejöveteleknél, színházi-és hangversenyhez való öltözékeknel, damasz mellett bengalin és szantin fognak előnyben részesülni. Mér két év óta tétettek kísérletek a bengaline szövést honosítani, de hiába, míg oégre most a hölgyvilág belátta, hogy alig van selyem szövet, mely nemesebb, teljesebb és bársonyszerűbb ranczokat vetne, mint éppen a bengaline. Ezen czik nemcsak a legközelebbi, de a jövő őszi idényben is nagy zerepet fog játszani miután Páris, London és Amerika részére, changeant, mintazott és gazdag szín változatokban lett megrendelve. Továbbá az 1895-ik év a taffet-szővésű-chines-szöveteket, csikok s rendkívüli mennyiségű kockázottakat a legparányibb kockától a legnagyobbikig minden lehet színben és elragadó combinációban hozza, a taffet szövés damaszt és brochében is előnyben részesül, mennyi időre? Azt senki sem tudja, mert ép az osztrák hölgyek nem barátói a taffet-selyemnek (a párisiakkal ellentétben, kik előszeretettel választják a taffetet!); Ők a puha súraht, satin-merveilleut részesítik előnyben, ezekből is nagyon sok lett rendelve, nevezetesen changeant- (szin játszó) szövetek. A schottisch selyem szövetek alig tüntek el, már ismét felmerülnek a legújabb szin kompositiókban és főképp bousokra alkalmaztatnak. Japáni és chinai foulardok, egyszínűek és mintazottak valamint nyers-selyem básztruhék, shantung és tussorok maradnak, de nem is fognak soh'sem eltűnni, mert ezek a legczélszerűbb utazó és társas megjelenéshez való ruhák. A legdivatosabb szinek, fa barna (villágos-cetég) tiszta claud, türkis, a piroskás fraise, serpent, homoksárga és nevezetesen a kékes violet (bleuet) a legsetétebbtől a legvilágosabb árnyalatig.

Színházi heti műsor.

Magyar nyelvterjesztő egyesületünk szinügyi bizottsága a direktorral egyetértőleg a jövő hétre a következő műsört tűzte ki.

- Vasárnap 24 -én.**
Tiszturak a zárdában.
- Hetfőn 25-én.**
Holeczy J. jutalomjátéka Rafael.
- Kedden 26-án.**
Lidi 14 bérlet.
- Szerdán 27-én.**
Lemondás 5.
- Csütörtökön 28-án.**
Bubos pacsirta 16
- Pénteken márcz. 1-én**
Kovi jutalomjátéka.
- Szombaton 2-án.**
Parasztbeesület 17. Kiegészített zenekarral (Keller.)

Irodalom.

* **Magyar Lányok.** Végre egy újság, melyről azt lehet mondani, hogy minden tekintetben fiatal leányoknak való. A 9. számban Baksay Sandor, Tóth Béla, Tábory Robert, Gárdonyi Géza és Kemechey Jenő neveivel találkozottunk, a kik elbeszélésekkel, rajzokkal és költeményekkel, valamint ismeretterjesztő czikkeivel tarkítják a lapot, melyből a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10 sz.) kívánatra barkinek ingyen küld mutatványszámot.

* **Uj idők.** Gazdag, változatos és érdekes olvasmány-anyagot nyújt e képes szépirodalmi hetilap legújabb száma. Maga a szerkesztő, Herczeg Ferencz két rajtot irt bele („Egyéves önkéntesek“ és „Kisfaludiak“), melyekben finom humorát ragyogtatja, Murai Károly vigjátékkal gazdagítja a szám tartalmát, Bársony István novellával, Bródy Sándor Vagó Pál „Leányarczkép“ című rajzát magyarázza, Endrődi Sándortól szép költemény jelent meg és azonfelül egy a viszonyban jártas író finom és találó észleleteket közöl az osztrak Abbaziáról, melyek leleplezés számba is mennek. Említett érdemelnek még: Faragó tollrajzai a „Kisfaludyakról és a változatos, elmés „Mindenféle“-rovat. Azoknak, a kik e lap szellemével megismerkedni óhajtanak, a kiadóhivatal (Andrássy-ut 19. sz.) kívánatra ingyen küld mutatványszámot.

* **Vaszary Kolos életrajza.** A Korrajzok című új folyóirat egyszerre négyes füzetben adta ki a bíboros hercegprimás életrajzát. Az arcképpel és kéziratmással diszített vaskos kis kötetet maga a szerkesztő Dr. Körösy László írta. Vaszary Kolos az egyházpolitikai küzdelmek egyik legkiválóbb történeti alakja. Békés szelleme, fenkölt idealizmusa, tündöklő hazafisága és fényes szónoki tehetsége becsülttette a nevét a tróntól a kunyhóig. Életrajza valóságos korrajz. Adatokban gazdag, feldolgozásban gondos; több érdekes aktája most jelenik meg először a nyilvánosság előtt. Őszintén ajánlhatjuk olvasóinknak. Az ünnepelt egyházfejedelm rokonszenves hangulattal megirt életrajzának ára 1 frt. 20 kr.; előfizetőnek 90 kr. A husz ivnyi kötet megrendelhető a korrajzok kiadóhivatalában (Budapest, Andrássy-út 25.) Kapható minden nagyobb könyvkereskedésben is.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtás, savanyu, felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forráktár: **Török Jozsef** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom“.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Versecz: gyógyszer. Soós K., Müller O., Herczog J. és Kuchler B.

Zichyfalva: gyógyszer. Mayering K.

Nyilttér.

Foulárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterkint — japáni, chinai, s. a. t. a leg-ujabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selyemet** 35 krtól 14 frt 65 kr méterkint sima, csinos, koczkázott, mintazottakat damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázattal s. a. t. postabár és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: **Henneberg G.** (cs. k. udvariszállító, selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, es levelező lapokra 5 kros ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle *Tinct. capsici comp.* -t (Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönhető ezen igazán biztos hatású hájiszer nagy elterjedésének és általános kedveltségének. Ki a *Tinct. capsici comp.* -t (Horgony-Pain-Expellert) készvényénél, ozúrnál (töszaggatásnál), keresztfájásánál, fej- és fogfájásánál, csipfájásánál, fájdalomcsillapító bedörzselésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint leveztető, elhárító szernak alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult hájiszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony” védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

Polgári takarékpénztár részv. társaság.

A 150.000 frt alap — s 15.000 frt tartalék tőkével alakult.

A Polgári takarékpénztár részvénytársaság f. é. február hó 25-én Frisch Hugo úr házában (I. emelet) kezdte meg működését s az összes idevágó ügyleteket fogja művelni.

Az intézet átvész:

Takarék betéteket 4%-os kamatozással s a 10%-os kamatadót sajátjából fizeti valamint

Folyó számlai betéteket.

Leszámitól.

Váltókat, jelzálog s folyó számlai kölcsönöket ad, előleget nyújt értékpapírok, termények, ékszerek s egyéb éltárgyakra olcsó kamattal s előnyös feltételek mellett.

A t. cz. részvényesek egyuttal felhivatnak, miszerint f. é. márczius 1-15-éig részvényként 20% vagyis 20 frtot az intézet pénztárába belizetelni sziveskedjenek.

Pénztári órák (az ünnep és vasárnapok kivételével) d. e. 8 — 12 óráig.

Versecz, 1895. február hó 19-én.

Az igazgatóság.